

23. 12. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové (nižší) nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) při exekučních srážkách ze mzdy pro rok 2015

Od 1. 1. 2015 dojde ke snížení (základní) nezabavitelné částky, jakož i hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy (tzv. výpočtové základny), uplatňovaných při exekučních srážkách ze mzdy a obdobných příjmů, což v praxi v kontextu se spíše stagnací výše mezd povede k poněkud vyšším srážkám ze mzdy a určitému zkrácení doby splácení dluhů věřitelům.

Plátce mzdy (zaměstnavatel) uplatní nově vypočtené nezabavitelné částky poprvé za výplatní období, do něhož připadne den, od něhož se tyto částky mění.[1] Nové nezabavitelné částky ovlivňují (až) mzdu za měsíc leden 2015, zúčtovanou a vyplácenou v únoru 2015, zatímco mzda za měsíc prosinec 2014 vyplácená v lednu 2015 bude (ještě) zúčtována podle dosavadních nezabavitelných částek.[2]

Nezabavitelnou částku na povinného dlužníka stanovíme jako $\frac{2}{3}$ součtu částky životního minima jednotlivce, tedy částky 3410 Kč, která se nemění (*ačkoliv se v létě 2014 uvažovalo o jejím zvýšení*), [3] a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu v nájemním bytě v obci od 50 000 do 99 999 obyvatel, a to bez ohledu na to, v jaké obci skutečně povinný zaměstnanec žije, která je (bude) pro rok 2015 nově vládou ČR stanovena na 5767 Kč[4] (dosud šlo o částku 5873 Kč), čili jako $\frac{2}{3}$ z částky 9177 (dosud šlo o $\frac{2}{3}$ z 9283 Kč). Nezabavitelná částka na povinného činí **6118 Kč**. (Dosud činila nezabavitelná částka na povinného 6188,67 Kč.)

Nezabavitelnou částku na vyživovanou osobu stanovíme obdobně, a to jako $\frac{1}{4}$ z nezabavitelné částky na povinného 6118 Kč, činí tedy 1529,5 Kč. (Dosud činila nezabavitelná částka na vyživovanou osobu 1547,47 Kč.)

Nezabavitelnou (celkovou) částku (určitého povinného) stanovíme jako součet nezabavitelné částky na povinného a všech nezabavitelných částek na vyživované osoby.[5]

Jednoduché příklady uplatnění nezabavitelných částek:

1) Proti zaměstnanci žijícímu s manželkou a jedním dítětem, který má čistý příjem 10 000 Kč, byl nařízen výkon rozhodnutí (exekuce) pro dlužné výživné, *a to ve prospěch druhého dítěte z předchozího manželství. Nezabavitelná částka, která nemůže být postižena, činí 6118 Kč na osobu povinného. Na dítě a manželku se započte dvakrát nezabavitelná částka 1529,5 Kč (na oprávněné dítě se nic započítávat nebude). Povinnému tedy nesmějí být sraženy 9177 Kč.*

2) *Pokud by se (v příkladu 1) uvedený zaměstnanec dosahující tam uvedené výše příjmu vedle manželky staral o 3 děti ve vlastní péči, srážky ze mzdy nelze provést, protože součet nezabavitelných částek, tedy (základní) nezabavitelná částka (po zaokrouhlení výsledku) 12.236 Kč (6118 Kč + 4 x 1529,5 Kč) přesáhne skutečný čistý výdělek (10 000 Kč).* [6]

Částku, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení (tedy po odečtení nezabavitelných částek), stanovíme obdobně jako součet částky životního minima jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu, tedy jako součet částky 3410 Kč a částky 5767 Kč, činí tedy

9177 Kč. (Dosud činila tato částka 9283 Kč.)

Po třetinách

- Srážky se provádějí z čisté mzdy, která se vypočte tak, že se od mzdy odečte záloha na daň z příjmů fyzických osob srážena z příjmů ze závislé činnosti, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.
- Z čisté mzdy zaměstnance (povinného) se odečte (základní) nezabavitelná částka.
- Pokud zbylá čistá mzda (tzv. výpočtová základna) je rovna nebo nižší 9177 Kč, zaokrouhlí se směrem dolů na částku dělitelnou třemi (a vyjádřenou v celých korunách). Maximální výše jedné třetiny z 9177 Kč je 3059 Kč. (*Případný zbytek 1 nebo 2 Kč (odečtený od zbytku čisté mzdy při jeho zaokrouhlování směrem dolů na částku dělitelnou třemi) náleží povinnému.*)
- Částka přesahující hranici 9177 Kč se srazí bez omezení.
- 1. třetina (zbytku čisté mzdy) je určena pro vydobytí nepřednostních pohledávek oprávněných osob (a přednostních pohledávek, pokud k jejich úhradě nepostačuje 2. třetina).
- 2. třetina slouží pouze k vydobytí přednostních pohledávek, a pokud takové nejsou, vyplatí se povinnému.
- 3. třetina se vždy vyplatí povinnému.
- Pokud 2. třetina nestačí k uspokojení přednostních pohledávek, převádí se část přednostních pohledávek do třetiny 1.
- Částka přesahující hranici 9177 Kč, tedy plně zabavitelná část zbytku čisté mzdy se připočte ke 2. třetině zbytku čisté mzdy v rozsahu, který je potřebný k uspokojení přednostních pohledávek; zbyvající část se připočte k 1. třetině.

Součet vypočtené (1.) třetiny, případně dvou třetin (1. a 2.), a částky přesahující 9177 Kč je tedy postižitelnou výší příjmu. Nepostižitelnou výší příjmu je tedy součet vypočtené (3.) třetiny, případně dvou třetin (2. a 3.), a (základní) nezabavitelné částky (*a případný zbytek 1 nebo 2 Kč odečtený od zbytku čisté mzdy při jeho zaokrouhlování směrem dolů na částku dělitelnou třemi*).

Příklady srážek:

Vůči svobodnému zaměstnanci bez vyživovacích povinností, jehož čistá mzda činí 18 520 Kč měsíčně, je vedena exekuce srážkami ze mzdy pro nepřednostní pohledávku (nesplacenou půjčku) ve výši 100 000 Kč. Nezabavitelná (základní) částka na povinného činí 6118 Kč. Po odečtení této nezabavitelné částky od čisté mzdy činí zbytek čisté mzdy 12 402 Kč. Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9177 Kč, z čehož jedna třetina činí 3059 Kč. Pro uspokojení nepřednostní pohledávky se použije jedna třetina (zbytku čisté mzdy) 3059 Kč a celý zbytek čisté mzdy nad 9177 Kč (čili 12 402 - 9177) tedy 3225 Kč. Měsíční srážka ze mzdy tak činí 6284 Kč (3059 Kč + 3225 Kč). Zaměstnanci zůstane (základní) nezabavitelná částka 6118 Kč, dvě třetiny (zbytku čisté mzdy), t.j. 2 x 3059 Kč čili 6118 Kč, takže celkem bude zaměstnanci vyplaceno 12 236 Kč.

Čistá mzda zaměstnance, který má manželku a dvě děti, činí 20 520 Kč. Provádí se srážka ze mzdy pro pohledávku jak přednostní (např. náhrada způsobené škody na zdraví ve výši 40 000 Kč), tak nepřednostní (kupř. nesplacená půjčka ve výši 100 000 Kč). Nezabavitelná (základní) částka na povinného je 6118 Kč, na vyživované osoby 3 x 1529,50 Kč, tedy 4588,50 Kč, celkem tak 10 706,50 Kč čili po zaokrouhlení 10 707 Kč, které se vyplatí zaměstnanci. Ze mzdy pak zbudou 9813 Kč (20 520 - 10 707). Z toho 636 Kč (9813 - 9177) lze srazit bez omezení; přiřadí se ke druhé třetině. Částka 9177 Kč se rozdělí na třikrát 3059 Kč. Z první třetiny (3059 Kč) bude uspokojována nepřednostní pohledávka, ze druhé třetiny (3059 Kč) a 636 Kč bude uspokojována přednostní pohledávka a třetí třetinu (3059 Kč) dostane povinný zaměstnanec. Zaměstnanci tak z čistého výdělku 20 520 Kč zůstane 13 766 Kč (nezabavitelná částka 10 707 Kč + třetí třetina 3059 Kč; 6754 Kč (636 Kč + 2 x 3059 Kč) bude sraženo ve prospěch oprávněných věřitelů.

[1] Pro zajímavost uvedme, že nařízení vlády č. [595/2006](#) Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách) v ust. § 4 vůbec nepočítá s tím, že by příslušná částka normativních nákladů na bydlení mohla být snížena, jak se děje pro rok 2015 a jak bude uvedeno dále, v důsledku čehož se snižují i nezabavitelné částky, neboť hovoří výhradně o jejím zvýšení: „Zvýší-li se částky životního minima nebo normativních nákladů na bydlení podle zvláštního právního předpisu, uplatní plátce mzdy nově vypočtenou nezabavitelnou částku a částku, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení, poprvé za výplatní období, do něhož připadne den, od něhož se tyto částky zvyšují.“

[2] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] K dotazu sdělilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svým dopisem ze dne 9. 12. 2014, č.j. 2014/77659-62, že Ministerstvo práce a sociálních věcí nenavrhuje a nebude navrhovat vládě zvýšení částek životního minima od 1. 1. 2015.

[4] Ust. § 2 písm. a) nařízení vlády č. [327/2014](#) Sb., kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2015 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení.

[5] Nezaokrouhlují se jednotlivé složky (nezabavitelné částky), ale až jejich součet u jednotlivého zaměstnance, tedy (až celková základní) nezabavitelná částka, a to na celé koruny nahoru. Průběžné - případně v průběhu výpočtu resp. stanovení (základní) nezabavitelné částky potřebné - zaokrouhlování na dvě desetinná místa je třeba provádět podle obecných matematických pravidel, nikoliv podle zmíněného pravidla.

[6] Jestliže zaměstnanec po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec, nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny, tedy mzdu ve výši přesahující (základní) nezabavitelnou částku, může zaměstnavatel navrhnout soudu zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce).

[*] příspěvek byl aktualizován - dne 30.12.2014

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](#)

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci](#)

[směrnice 2023/970?](#)

- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)